

אוצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

עם פרופסור לא מתווכחים

הוא לא היה מוכן לשמוע עוד מילה, זעמו גבר מרגע לרגע, "למה הרופא הזה לא מבין? אני חוזר ומסביר לו שאני סובל מכאבי ראש, והוא מתעקש ומצביע על הנקודה האפורה בצילום הרנטגן ואומר: רק ניתוח בחו"ל".

בכפר הנידח שבו הוא מתגורר שנים רבות, קיימת רק מרפאה קטנה ובלתי מפותחת. הרופא הוקן שבדק אותו חשד במשהו וכמעט הכריח אותו לנסוע לעיר הגדולה, "שם בבית החולים, במחלקה הניירולוגית, יבצעו לך צילום רנטגן, ואז יוחלט על המשך הטיפול".

הוא רצה להתקומם, בסך הכל מדובר בכאבי ראש די רגילים, חשב שהרופא ירשום לו משהו כמו אקמול והנה הוא שולח אותו עד לעיר הגדולה.

זעמו הלך וגבר כשהרופא בבית החולים מסר לו את תוצאות הבדיקה, התיישב מולו חמור-סבר ודיבר בשפה בלתי מובנת על גידול מוחי ועל טיפולים כימותרפיים, על ניתוחים והקרנות. בסוף הוא זרק את הפצצה: "אתה חייב לטוס לחו"ל, שם תעבור ניתוח מסובך ע"י פרופסור פלוני, מומחה יחיד במינו, רק הוא יוכל להציל את חיך" - - -

זה כבר היה הרבה מדי עבורו. "לחו"ל?! לבזבז המון כסף?!" הוא ניסה להתווכח, מה זה בסך הכל, קצת כאב ראש, אי אפשר לטפל בזה כאן?! אך הרופא היה נחוש: "אדוני, זוהי שאלת חיים; אל תאבד זמן יקר, קח מטוס וסע".

כמוצא אחרון נוטל הפרופסור את הצילום ומראה לו במרכז נקודה אפורה. "אתה רואה את זה, הנה הגידול, הוא נמצא במקום מסוכן מאד".

הכפרי הנבער שומע ועדיין לא מבין, 'בשביל נקודה אפורה צריך לטוס לחו"ל?!'

ראש השנה ממשמש ובא, יום הדין, יום בו יזכרע גורל החיים הגשמיים והרוחניים גם יחד, והקובעים בדין זה יהיו מעשי האדם, לטוב ולמוטב.

המעשים הרעים הינם מחלות הנשמה, ישנן מחלות קשות יותר וקלות יותר, וישנן גם כאלו המסכנות את כל קיומו הרוחני של האדם.

עומד הצדיק רופא הנפשות המובהק, מאבחן את החולה ואומר בבירור: "כדי להינצל אתה חייב לקום ולנסוע לקיבוץ הקדוש שמתקיים בסמוך לקברי בימי ראש השנה". רק כך יש סיכוי שהרופא הגדול יסיר את החולי הנוראי. כי רק הוא מכיר את טיב המחלה וחומרתה, רק הוא יודע שלפעמים נקודה אפורה במוח יכולה להיות גורלית ומסוכנת ביותר.

והוא מצווה להכריז: "שכל מי שסר למשמעתו, צריך

להיות אצלו על ראש השנה!" בשני ימים אלה יש בכוחו לפעול ולהביא מזור גם לחולים אנושיים שבכל השנה לא ניתן לרפאם.

ומנגד עומד לו הטיפש הקטן שבלב, ולא מצליח לקלוט, נדמה לו שיש לו כמה מחלות רוחניות קלות. נכון, הוא נכשל לפעמים, הוא לא מצליח לכבוש את יצרו פה ושם, אך לשם כך לא צריך לטוס לחו"ל, אפשר להיעזר - לפי דעתו - בכמה תרופות 'מקומיות'; הוא יקבל על עצמו כמה קבלות רציניות - והכל על מקומו יבוא בשלום.

אך מה קטנה היא השגתנו במהותם של חוליי הנשמה, דווקא מה שנדמה לנו כדברים של מה בכך, הם הם המחלות הקטלניות ביותר בעיני הרופא הגדול.

מי מאתנו שם לב למה שחולף במוח? המחשבות, ההרהורים, הרצונות, ההרגשות, כל אלה לא נכנסים אצלנו בחשבון המעשים הרעים...

לדוגמא, מעטים ירגישו שהם חולים איומים בגלל שהם חושבים מחשבות ייאוש על תחומים רוחניים שבהם הם לא מצליחים. כל העבירות האחרות תופסים אצלם מקום יותר מ"עבירה" זו.

אבל הרופא הגדול רואה ומאבחן: זוהי מחלה קטלנית, שגרועה לאין ערוך מכל המחלות האחרות; וכדבריו הנוראים של רבי נתן אל הנפש:

"אל תאמרי נואש חס ושלום, לאמור, אי אפשר לשוב מכסילותך ושטיויתך, כי מחשבות ובלבולים כאלה קשים ומזיקים ומכעסים את בוראך יותר מכל החטאים והעוונות והפשעים שעשית מעורך עד היום הזה" (ליקוטי תפילות: סא).

כך גם שאר המחשבות הפסולות: הרהורים הנוגדים לאמונה, הרהורי עבירה, מחשבות של גאווה, עצבות, שנאה ועוד, שהינן חמורות לאין שיעור מאשר העבירות המעשיות.

כי "המחשבה היא גבוהה מאד מאד, למעלה מכל הדברים הגבוהים וחשובים אצל האדם, כגון ראייה ושמיעה" (ליקוטי עצות: מחשבות כ).

המחשבות הן גם "שורש הדינים" לפי הקבלה, כך שכל פגיעה במוח גורמת לקיטרוגים איומים. את ה"המתקה" של הדינים - הקיטרוגים ואת הרפואה למחלות נוראות אלו משיגים דווקא אצל הרופא הגדול, ודווקא בימי ראש השנה הקדושים. רק שם ואז ניתן לקבל את התרופה לקדושת המחשבה וטהרתה. (על פי ליקוטי עצות: ר"ה ו).

אי אפשר להבין זאת במוחנו הקטן, רק הרופא הגדול מכיר את חומרת המחלה ורק הוא יודע מהי התרופה ההכרחית.

עד אומן ומאומן

במאמר הראשי בעמוד זה, אנו מתוודעים מעט למשמעות הקריטית שיש ל"ראש השנה של רבינו"; הנסיעה לאומן כמוה כנסיעה למומחה בעל שם עולמי במרכז רפואי יוקרתי בחוץ לארץ.

אלא שלפעמים, מרוב עיסוק בהכנות לנסיעה, במימון, בתנאי האש"ל ובדרך חזרה - נוטים לשכוח את משמעות הימים הנוראים ועד כמה הם נוראים באמת.

העסק סביב הנסיעה לאומן, בוודאי קדוש ונורא הוא בעצמו "ועולה למקום אחר לגמרי" מכל עיסוק אחר של חולין, אבל יש לזכור שימי תשובה קדושים ונוראים כאלה, אינם מתיישבים בדיוק עם טרמינלים וגויים.

לפיכך, עלינו להיזהר במשנה זהירות, שלא להפוך את הקערה על פיה, ובמקום לעסוק בתשובה ותפילה וצדקה - להיכשל חס ושלום בעבירות.

העורך

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	טז	ע"ט:	פ"ח	נז-נח	טו
א	יז	פ.	פ"ט	נט-ס	טז
ב	יח	פ"ב:	צ	סא-סב	יז
ג	יט	פ"א.	צ"א	סג-סד	יח
ד	כ	פ"א:	צ"ב	סה-סו	יט
ה	כ"א	פ"ב.	צ"ג	סז-סח	כ
ו	כ"ב	פ"ב:	צ"ד	סט-ע	כ"א

יום של הפצה

י"ט באולול
לעילוי נשמת ר' יעקב יצחק ב"ר נפתלי
הונצח ע"י ר' יהודה צבי ויסבלום

י"ל ע"י
**אוצרות
ברסלב**
02-9950000
Tel. 1-718-8552121

ת.ד. 50617 בית שמש
טל' במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066
אי"ל: braslav@actcom.net.il
ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל

רחוק שהוא קרוב

להכניס קצת שמחה והתלהבות למצוות שלו - יוכל לקבל הדרכה מדבריו המאירים של רבינו הקדוש: הקב"ה כל כך רחוק, כל כך נשגב, אני אפילו לא יודע עד כמה שאיני יודע מגדלותיו. אם כן, כשאני זוכה בכל זאת לקיים איזו מצווה, להתפלל, לעשות נחת רוח לפניו יתברך - כמה שמחה והתלהבות אפשר לשאוב מכך! ככל שאעמיק להתבונן בענין כך תגדל השמחה.

אם נמשיך להעמיק בענין, נוכל למצוא גם מסר חשוב לדורנו, מפתח לתקווה ולצפייה לישועה הכללית והפרטית:

הקב"ה כאמור נעלה ונשגב מבינתנו, אנחנו רחוקים מכל השגה ותפיסה בגדולתו, ואף על פי כן הוא קרוב אלינו, הוא משגיח עלינו, מנהיג אותנו לפרטי הפרטים; הוא קשוב לתפילתנו וחפץ בעבודתנו ולמרות הרחוק העצום שאין לנו בכלל מילים להגדיר אותו, הוא קרוב.

כך גם הישועה, של כל עם ישראל ושל כל יחיד ויחד, אמנם היא לכאורה רחוקה מאד, אנחנו בדרגה רוחנית כל כך נמוכה, קשה לראות את הגאולה באופן, אבל היא גם קרובה, "היום אם בקולו תשמעו", כי אצל הקב"ה הכל אפשרי.

אכן אפשר לעבור את כל החיים עם דיבור אחד של הצדיק!

בראש ובראשונה יש כאן מסר נוקב. יש אנשים שיגעו וטרחו בעבודת ה' והשיגו השגות בתורה ובעבודה, וללבם מתגנבת מחשבה: זהו, ברוך השם יגיעתי ומצאתי, עכשיו אפשר לנוח על זרי הדפנה ולעבוד את ה' מתוך הרחבת הדעת, מבלי להתאמץ כל כך להעפיל מעלה מעלה.

כאן בא רבינו ומברר את הענין. אם נדמה לך שהשגת ופעלת - זה סימן שאתה רחוק מאד, כי מי שבאמת השיג את גדולת ה'; יודע שכמה שעושים ופועלים, זה מעט מאד, לפי רוממות השי"ת.

מלבד זאת, יש ברעיון זה גם עידוד וחיוזוק. כשאדם עושה לעצמו חשבון נפש, בדרך-כלל הוא מוצא שהמאזן הרוחני שלו שלילי - כל כך הרבה כישלונות, אפילו המצוות פגומות ולוקות בחסר, או אז מתגנבת ללבו הרגשה: אני כל כך רחוק מהשי"ת, מה יהיה איתי? אין לי סיכוי. דבר שכמוכן מרפה מאד את ידיו.

כאן בא רבינו ומלמד: אם אתה מרגיש שאתה רחוק - זה סימן שאתה קרוב; אדרבא, אם היית מרגיש שאתה קרוב - היית רחוק. עכשיו שאתה מרגיש את הרחוק שלך - זוהי התקרבות! מראים לך שאתה יכול להשתפר ותצלח!

גם מי שמרגיש שעבודת ה' אפורית אצלו, והוא חפץ

"צריך לדבק ולקרב עצמו לה' יתברך, כאילו כביכול ה' יתברך נגלה ומתקרב אליו. אבל כל מה שמתקרב לה' יתברך צריך להתרחק יותר... לידע שהוא רחוק מאד... כי אם ישחוב וידמה בדעתו שכבר נתקרב ויודע... זה סימן שאינו יודע כלום... כי [ל]גדלות הבורא אין שיעור".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א סג)

ידוע שעם כל דיבור של רבינו, אפשר לעבור את כל העולם הזה, כלומר אפשר להפיק ממנה לקחים והדרכות כאילו שיועילו לו בכל המצבים בהם הוא נמצא כל ימי חייו, כמו שאמר בפירושו: "שבכל שיחה ושיחה שהיה משיח ומדבר עמנו, יכולים להיות על ידה איש כשר, ואפילו צדיק גמור כל ימי חייו, כמו שאני רוצה" (חיי מוהר"ן שנה).

אחת הדוגמאות לכך היא הקטע שהובא בראש דברינו, שצריך, מצד אחד, להדבק בהשי"ת כאילו הוא כביכול קרוב אליו, אבל מצד שני צריך לדעת שבאמת הוא רחוק מאד, כי לגדולת השי"ת אין חקר ומי שנדמה לו שהוא משיג ויודע, זה פשוט מראה שהוא לא יודע כלום, שהרי "תכלית הידיעה שלא נדע".

קטע זה נראה מובטט שטחי כפשוטו ולא כל כך מעשי, אבל רבי נתן בליקוטי הלכותיו, הלכות שילוח הקן, מרחיב את היריעה ומלמד אותנו כמה חכמה טמונה ברעיון זה, וכמה לקחים והדרכות אפשר להפיק ממנו.

רבי שמשון מהיער

נמוגו כלא היו. כך נשנה הדבר מספר פעמים. הטבילה בנהר דינור הסבה לי יסורים נוראים, אולם העונג שחשתי לאחריה - לא ניתן לתיאור.

"כששבנו לרבינו, אמר: 'עדיין מרגישים כך משהו מן העולם הזה, לך וטבול שנית'. בבואי מהטבילה השניה אמר לי: 'אכן כבר נטהרת, אך לך ובקש מחילה מנכדי על חובך'".

זקני תלמידי מוהרנ"ת ששמעו על החלום המופלא, לא יכולים היו שלא להיזכר בדברי מוהרנ"ת באותה שבת: "מעשה זה עוד יעמוד לך לטובה".

"לא לידי נסיון ולא לידי ביזיון"

או שעומדים בניסיון

או שנוחלים ביזיון.

(על פי 'שיחות הר"ן ש"ד')

ר' שמשון נעתר בשמחה להצעה, ותנאי התנה עמו ר' אברהם בער: בכל פעם שתודקק, טול מקופת הכנסות היער כפי צרכיך.

ר' שמשון ניהל את מסחר העצים שנחטבו ביער, כשרוב היום הוא עוסק בעבודת בוראו, עד שדבק בו הכינוי 'ר' שמשון מהיער'. גם על גויי הסביבה התחבב, והללו נמנעו מלגנוב מעצי היער. באותה עת השיא את בנו - ואכן את ההוצאות נטל מקופת היער.

כעבור תקופה קצרה נפטר לפתע ר' שמשון בביתו ביער. לר' אברהם נודע הדבר על ידי חלום פלאי:

בחלומי, בא ר' שמשון לקראתו ואומר לו: 'דע ידידי שכבר איני בעולם-הזה, ובאתי בשליחות סבך הקדוש, לבקש ממך מחילה שנהייתי מממונגך יותר מכפי המגיע לי, כי לא הספקתי לעבוד ביערותך תקופה ניכרת' - כשהוא מוסיף לספר לו על קורותיו בעולם האמת: 'לאחר פטירתי פגשתי ברבי נפתלי. ביקשתי ממנו: הביאני לרבי! והוא השיב לי: 'זאת יכול רק רבי נתן. ואכן רבי נתן הביאני לרבינו. ראיתי את רבינו לוקח פנקס ומביט בו ואומר: 'אכן מאנשיי אתה, אולם לפני שתבוא להיכלי, עליך לטבול בנהר-דינור' - -

רבי נתן ליווה אותי, ובדרכנו, כל פעם שנתקלנו בכיתת מלאכי חבלה קרא לעברם: 'מוהר"ן שלח אותנו! ומיד

את ילדותו עשה בעיר ברסלב, כאשר דמותו הקדושה של מורנו רבי נתן שבתה את לבו הרך. הוא נהג לבוא אל ביתו בסעודה שלישית לשמוע דבריו הקדושים.

ברם, כמה מידידי אביו שנמנו על מונגדי מוהרנ"ת, סיפרו לו על גיחותיו התכופות של בנו אל בית רבי נתן - והאב גזר על בנו להימנע מכך.

שמשון הצעיר, שידע כי התנגדות אביו נובעת מכך שאינו יודע את התועלת העצומה שגורמות שיחותיו הקדושות של מוהרנ"ת, המשיך בדרכו.

ראה אביו שכך, ובשבת הבאה בעלותו על יצועו החביא את בגדיו וכשקם הנער ולא מצא אותם הצטער צער רב, אך מצא עצה, בארון מונחים היו בגדי איכרים, הוא לבשם, וכך, עטוף במעיל גדול ממידותיו נכנס אל בית מוהרנ"ת...

כל הנוכחים פרצו בצחוק, אך רק רבי נתן, שידע את כל אשר נעשה, אמר לו: "מעשה זה עוד יעמוד לך לטובה!"

חלפו שנים, שמשון העלם היה לאיש; וכיון שהיה ירא ה' מרבים, בחר בו רבי אברהם בער נכד רבינו להיות שומר ומפקח ביערותיו. עבודה זו חביבה היתה על רבים מחסידי ברסלב, שכן איפשרה להם לעסוק בעבודת בוראם באין מפריע.

שערה אחת ממעיל פרווה

השיחה לשאול זה בשלומו של זה. מאן דהוא, מטולנה הסמוכה, שפך לבו לפני חבריו:

קשה הפרנסה כקריעת ים סוף, ומפרנס הוא את משפחתו ממכירת מליחים ביריד. מילא בימות החמה, אינו מצטער כל כך במוכרו מליח לקונה, בעיקר בימי שישי לכבוד שבת, בערב ראש חודש לסעודת ראש חודש או כאשר יהודי מן העיירה עושה שמחה בביתו.

אבל שונה הדבר בימות החורף ובפרט בימי גשם וקור, שלג וסערה, אז עומד הוא על יד דוכנו בשוק וסובל צער גדול מן הקור שחודר לכל עצמותיו ומקשה על עמידתו. אילו היה משיג לקנות מעיל פרווה (פעליץ) להתעטף בו בימות הציעה - היה מאושר.

ר' סנדר החל מיד לעורר את הציבור למצוקתו של חברים; הוא דיבר בלהט על מצוות הצדקה, סגולותיה ושכרה בזה ובכא.

לאחר שמיעת הדברים החמים קמו ממקומם הנוכחים לסיים את ההתכנסות - בריקוד, כדרכם של חסידי ברסלב, ותוך כדי הריקוד החלו לאסוף ביניהם סכום כסף שיספיק לקנות מעיל טוב.

מנה העני מטולנה את המעות ואורו עיניו. בסכום שהתקבץ יוכל בעזר ה' להשיג מעיל הגון להגנה מן הציעה.

כשנפרדו איש מרעהו לצאת לדרכם, עיכב אותם רבם ר' סנדר ואמר להם:

"דעו לכם אחים יקרים, כי אם תעמוד לנו זכות שערה אחת מן הפעליץ - כבר זכינו לחלק עולם הבא!"

סנדר העובד המתמוגג על 'ליקוטי תפילות' בדמעות שליש, מאזין ומקשיב לדברי חיזוק, והוגה בספרים בכל עת מצוא.

לימים צימצם את מסחרו רק כדי פרנסה לביתו, ובשאר שעות היום עסק בתורה ועבודה.

ברבות הימים, לאחר ששתה בעצמו מן הבאר הקדושה, החל להשקות גם את העדרים. הוא יסד בטירהוויצה עיר מגוריו חבורה של 'עובדים', לכאורה יהודים פשוטים המתאמצים להביא טרף לבני ביתם, אבל לבס בוער להשיי"ת.

היה ר' סנדר קובע עיתים להתחזקות, ובני החבורה, גם מעיירות סמוכות, נאספו אצלו להאזין לדברים הקולחים מפיו בקדושה ובטהרה.

חבורה זו שבטירהוויצה נודעה באיזור כולו כחבורת קודש מיוחדת במינה. אנשי החבורה חיזקו איש את רעהו לא רק ברוחניות; מודעים היו למצבו של כל אחד מהם, ולמרות עניותו של כל אחד ואחד בפני עצמו, תמך בחברו הדל בעת הצורך.

ויהי היום ובהאסף בני החבורה לשמוע דברים חוצבים להבות אש מפי ר' סנדר, פנו כדרכם אחר

בחנותו המרווחת בטירהוויצה, עשה הסוחר סנדר עסקות טובות שמעשירות את בעליהן. סנדר היה איש עסקים מצליח, ולקוחותיו, ביניהם אנשי שררה, נהנו לרכוש אצלו את הסחורה, לא רק בגלל טיבה - כי סחורותיו היו משובחות ומובחרות, כי גם נהנו לגלגל עמו שיחה על דא ועל הא ולצחוק עמו בהלצותיו. כי שנון היה וחד, 'ליץ' מבטן ומלידה.

זכה אותו סוחר וביום מן הימים נתוודע לרבי נחמן מטולטשיץ, נאמן ביתו של מוהרנ"ת, ומאותו יום הפך לאיש אחר.

אצל ר' נחמן למד סנדר כי העולם הזה אינו גן עדן, וכי שחוק וקלות ראש אינם מוליכים לשום מקום טוב.

התפנית של ר' סנדר בהכוונתו של רבו החדש היתה חדה ואמיתית. לאחר כמה שיעורים על תכלית האדם עלי אדמות, לפי דרכו של רבינו הקדוש, הבין בשכלו החד עד כמה שגה עד הנה ומאיה בור עמוק עליו לטפס כדי להיחלץ ולהגיע לדרך הישרה.

ר' סנדר לא הירבה להתאבל על העבר, אלא אחז בכל כוחותיו בעתיד. מן הסוחר מרע' - מיד לעשה טוב.

והפלא קרה והיה: סנדר הסוחר קל הדעת, הפך לר'

השבוע לפני...

השבוע לפני 140 שנה

י"י-י"ב באלול, שנת תרכ"ט - ביקור אחרון במירון.

רבי יצחק שטרנהרץ, בנו השני של מוהרנ"ת, עלה ארצה בחודש תמוז, בשלהי שנת תרכ"ח, לאחר שבערב-פסח של אותה שנה מלאו לו ששים שנה. הוא לא נסע עד כה לארץ ישראל משום שאביו הגדול ציווה עליו "שלא יסע לארץ ישראל לדור שם בקביעות עד שיהיה בן ששים שנה" (יכוכב אור - סוף ח"א, א).

כותב על כך רבי אברהם ב"ר נחמן (שם): "המובן מדבריו הקדושים היה, שאף על פי ששיבת ארץ ישראל גדולה מעלתה מאד, וכמוכא בספרי אדמו"ר זצ"ל, אבל כבר אמר אדמו"ר זצ"ל על הראש השנה שלו, שאין דבר גדול מזה, כמוכא בחיי מוהר"ן (סימן תו). וגם כל קדושת ארץ ישראל נמשך ממנו, כמוכא בליקוטי מוהר"ן תנינא סימן מא".

ביאורו של דבר: כל עוד לא הגיע ר' יצחק לימי זקנה (כפי שלמדו חז"ל מהפסוק: 'תבוא בקלח אגלי קבר' - בקלח' בגימטריה ששים), עדיף שישאר בחו"ל קרוב לאומן, מאשר יעלה ארצה ולא יוכל (בתנאים הקשים של אז) להגיע לאומן מדי שנה. אמנם ישיבת הארץ גדולה מעלתה מאד, אולם ראש השנה של רבינו - עולה על הכל!

בהגיעו ארצה התיישב ר' יצחק בצפת, וגר בדירה שחלונותיה היו פתוחים לכיוון מירון. נרגש מכך הוא כותב לבניו: "כאשר אנכי רואה בכל עת הציון הקדוש של כבוד התנא הקדוש הרשב"י עומד לנגד העיניים, ממש כלתה נפשי לפרוה אליו. אך לבוא לשם, צריכים לזה הכנה ונסיעה יותר כאשר מאתנא לבוא לאומאן. מה אוכל לשער לכם הדרך לשם? הרים ובקעות ובעבות מושטחים בצורות אבנים גדולים וקטנים..." (מכתב מיום ג' עקב תרכ"ח).

בערב ר"ח אלול זכה ר' יצחק להשתטח על קברי הצדיקים במירון. מאוחר יותר, בל"ג בעומר של שנת תרכ"ט, עשה ר' יצחק שנית את הדרך הקשה מירונה, וכך זכה, כפעם היחידה בחייו, ליטול חלק בהילולא של רבי שמעון בן יוחאי.

בחודש אלול האחרון לחייו, עלה ר' יצחק בפעם השלישית למירון - "ישם מציאתי קצת מרגוע לנפשי, אשר שפכתי שיחי כמה פעמים על ציון הקדוש של הצדיק התנא הקדוש הרשב"י יצוק"ל, ובמשך זה אמרתי פעם אחת התפילה השייך לומר שם (ליקוטי תפילות ח"ב מ"ז). מה אומר לכם בניי שיחיו, איך נפתח לבני באמירתה, אשר אם לא באתי לזה העולם רק בשביל זה - די! [...]. והכל בכוח הצדיק יסוד עולם, הנחל נבע מקור חכמה וצוק"ל, אשר השאיר לנו ברכה על ידי תלמידו הקדוש, כבוד אדוני אבי מורי ורבי ולאה"ה, זכותם יגן עלינו, אשר על ידי זה נפתח לבנו..." (מכתב מיום ג' לפרשת כי תבוא שנת תרכ"ט).

לחידודא

חידה מס' 23

מהם השינויים בין פרק הודו לה' שב'תיקון הכללי', לבין אותו פרק שנאמר בתפילת שחרית?

פתרון לחידה מספר 22:

באיזה תאריך במדויק, יום, חודש, שנה, בא רבינו הקדוש לגור בעיר ברסלב? ביום שלישי, י' באלול, שנת תקס"ב.

זכה בהגרלה לחידה מס' 21: אברהם קירשבוים, מודיעין עילית, בזכות קניה בסך 50 ₪ בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים.

מסילות

ליבוך המסילות בעבודת ה'

שאלה:

האם מותר ללוות כסף כדי לנסוע לראש השנה באומן?

תשובת הרב שמואל משה קרמר:

תחילה אנסח את השאלה ביתר פירוט: הואיל ורבינו הקדוש המליץ מאד להימנע מנטילת חובות כספיים, נשאלת השאלה, האם המלצה זו תקפה גם לענין הוצאות הנסיעה והשהייה באומן אצל רבינו הקדוש בימי ראש השנה, או שמא מכיוון שרבינו הקדוש התבטא באופן נחרץ על גדולת השהייה אצלו בימי ראש השנה, שאין דבר גדול מזה ושכל מי שסר אל משמעתו יהיה אצלו על ראש השנה וכו' - לא חלה על כך המלצתו להימנע מנטילת חובות.

מקור דברי רבינו בענין חובות, בספר 'שיחות הר"ן' ככב. שיחה הנסובה על מידת הביטחון, שצריך האדם לבטוח בה' שימלא את כל חסרונותיו, ומתוך כך ריוויח שלא יעשה צעדים פזיזים כדי למלאות את החסרונות, שתוצאתם סבל גשמי ורוחני.

וזו לשון השיחה (בשינוי לשון קצת): "וצריך לזה להסתפק במועט ולהנהיג ביתו כפי השעה והזמן. ואף שנדמה לו שהוא זקוק למלבוש, לו או לאשתו או לבניו, בכל זאת אל ידחק את השעה ללוות כסף או לקנות בהקפה ולהיות בעל חוב, רק ימתין עד שתבוא ישועתו. ועדיף לסבול דוחק במונות, וכל שכן במלבושים ודירות, מלהיות בעל חוב, כי מוטב שיהיה בעל חוב לעצמו או לבניו, מלהיות בעל חוב להוננו או לאנשים אחרים. כי בכל ענייני הפרנסה צריכים להתמקד בסבלנות עד שיבוא עתו".

המעין בדברים שם ימצא, שרבינו בא ללמד את האדם לחיות לפי מה שיש לו, ולא לפי הצרכים. כלומר, כאשר מתעורר צורך כלשהו בענין כלכלת הבית, אף אם הוא צורך חיוני ואמיתי - כל עוד אין לאדם את המימון לכך, ימתין בסבלנות עד שה' יתברך ימציא לו את הכסף. שכן, אם ימהר ללוות כספים כדי למלאות את חסרונותיו, התוצאה הסופית תהיה שיהפוך לבעל חוב גדול, דבר שיגזול ממנו את זמנו וישוב דעתו, והיה עסוק בפירעון חובותיו כל ימיו, כמו שרואים "שהם [- הסרי הסבלנות] מוכרחים תמיד לנסוע על המדינה, מהמת שהם תמיד בעלי חובות" (שם). כי חסרונות - יש תמיד, וצרכים - תמיד יהיו. "כי לכל אדם חסר הרבה, אפילו בעלי בתים ועשירים גדולים" (שם). ולכן, הסבלנות והבטחון בה' יצילו אותו מפגע זה.

ברור אפוא שרבינו לא בא לעקור את מוסד ההלוואות והגמ"חים מן העולם; הוא כן בא להזהיר את האדם לכל יתגל למלאות את חסרונותיו באמצעות הלוואות, כי עדיף לאדם שיהיה חייב לעצמו משהיה חייב לאחרים.

אך כאשר מתעורר צורך, רוחני או גשמי, שהוא בגדר דבר האבד, שאינו ניתן לדחייה, בבחינת "מעוות לא יוכל לתקון", ואם לא עכשיו - יפסיד, מומצב כזה רבינו לא דיבר כלל, כפי שאכן אנו מוציאים בספר 'עלים לתרופה' שרבי נתן לווה כספים עבור הדפסת ספרי רבינו ובניית הקלוזי.

אמנם פשוט, שכאשר אדם ניגש ללוות כסף לכל מטרה שתהיה, צריך שיהיה לו ברור שתהיה בידו האפשרות לפרוע חוב זה, כי לולא זה הרי הוא בגדר 'לווה רשע' רח"ל.

לסיכום: כאשר אדם משתוקק לקיים רצונו של צדיק, להיות אצלו בראש השנה, ואין לו תחת ידו לממן את הוצאות הנסיעה והשהייה, ויודע שבמשך הזמן יוכל לפרוע חוב זה, מותר לו ואף מצווה היא ללוות כסף למטרה זו.

מאורות

צוהר לפרשת השבוע

"וְלִקְחָהּ מִרְאשֵׁית כֹּל פְּרֵי הָאֲדָמָה" (דברים נו, ב). "היום הזה ה' אֱלֹהֶיךָ מְצַוְךָ" (דברים נו, טז) - "בכל יום יהיו בעיניך חדשים, כאילו בו ביום נצטווית" (רש"י).

העולם נברא בשביל ישראל שיקבלו את התורה ויעבדו את ה'. כמו כן, הקב"ה כביכול בורא בכל יום את הבריאה מחדש כמו שאומרים בתפילה "ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית", וכל זה בשבילנו, שגם אנחנו נתחדש בעבודתו ונתברך ונתחיל לעבוד אותו בכל יום ובכל עת בכוחות רעניים ומחודשים, כאילו שזו הפעם הראשונה שאנו זוכים לקיים כל מצווה ומצווה.

רעיון זה טמון בדברי המדרש: "בראשית ברא אלהים... ואין ראשית אלא ואין ראשית אלא ביכורים, שנאמר (שמות כג) 'ראשית בכורי אדמתך' (בראשית רבה א. ד). כי מצוות הביכורים היא מצווה של התחדשות, להביא בכל שנה מחדש את הפירות החדשים שצמחו, לעשות מהם "עסק גדול" ולהביאם למקדש ברוב עם, בשריה ובומרה (ההדמנות היחידה שבה הלויים שוררו במקדש בקרבן ציבור היתה הבאת הביכורים). המדרש מלמדנו אפוא שכל הבריאה תלויה במידה זו של התחדשות.

לכן, גם בסיום העניין של הבאת הביכורים והמעשרות נאמר: "היום הזה ה' אֱלֹהֶיךָ מְצַוְךָ" - שבכל יום יהיה כאילו היום נצטווית".

(ליקוטי הלכות: בשו"ת בחלב, ד, ג)

"וְהִפְלֵא יְהוָה אֶת מַלְחָתְךָ... וְחָלְלִים רַעִים וְנֶאֱמָנִים" (דברים כה, טז).

ידוע שהעולם מורכב מארבעה יסודות: אש, רוח, מים ועפר. שלושת היסודות הראשונים, אש מים ורוח, אין להם קיום בפני עצמם, רק כשהם מתחברים ליסוד העפר הם יוצרים את כל הברואים שבעולם, כמו שכתוב בתיקוני זוה"ר (דף קד ע"ב): "עפר - מאנא דכולהו" (= העפר הוא הכלי של הכל). יסוד העפר הוא הכלי שמחזיק ונותן קיום לכל שאר היסודות.

גם גוף האדם מורכב מארבעת היסודות הללו שמשולבים זה בזה, וכל בריאותו תלויה בשילוב הזה, שאם אחד היסודות מתגבר או נחלש, האיוון של הגוף מופר והוא חולה. במיוחד תלוי הדבר ביסוד העפר, שכאמור הוא הכלי המחזיק את כל שאר היסודות וכשהוא אינו תקין, הדבר משפיע על כולם.

יסוד העפר תלוי מבחינה רוחנית באמונה, כמו שכתוב (תהילים לו) "שכן ארץ ורעה אמונה"; כשאמונתו של אדם חזקה - מתחזק יסוד העפר שלו והוא בריא, אך כשהלילה נחלשת אמונתו - גם יסוד העפר שבגופו נחלש, דבר שמשפיע לרעה על בריאותו.

לכן קוראת התורה למחלות שהאדם החוטא נענש בהם: "חלאים רבים ונאמנים", כי החלאים הללו מגיעים בעקבות הפגם באמונה, וכשזוכה אדם לתקן את אמונתו - יתרפא מחוליו.

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ה, א)

אוצרות ברסלב

- לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
- בארה"ב (1)718-8552121
- מוקד השיחות** העברת בקשות לקברו של רבי נחמן מברסלב באומן 1-800-255-522
- התאחדות הבחורים דחסידי ברסלב בארץ הקודש**
- אגף שיבוץ בישיבות 02-9928999
- תנות ספרים ברסלב**
- מא"ש 110 ירושלים 02-6286823
- חדר ספרי ברסלב**
- אלשיך 5 בני ברק 052-7653662
- הרב דוד קרמר-מוהל מוסמך** מוהל בית החולים "ביקור חולים" בעמח"ס "מסורת הברית" 052-7656777
- מבצע 'ספורים ירושלמיים'**
- כל כרך 33 ש"ח בלבד 057-3122065

מידע

הנסיעה הגדולה ראש השנה אומן

החיות עם מטיבה **דוד צדיקים**

ירושלים: רח' בית ישראל 38 בני ברק: רח' רבי עקיבא 62
02-5410100 (ארצי)

נמשכת מכירת כרטיסי הלינה והאוכל

לרווחת העולים אומנה, במתחם האוהלים המיוחד שעונה על כל הצרכים הגשמיים והרוחניים כאחד!

מחיר: כרטיס לינה + ארוחת חלה: מיטה תחתונה: \$205 מיטה עליונה: \$195

אש"ל אומן

לשוחם על ציף רבימיק ייעוץ ר"ה אומן תש"ס

מוקד מידע ארצי: 052-76-577-64

בשבילך? ספרינטר!

ספרינטר הינו כלינו לרכב מיניבוס יוקרתי, המכיל 17 מקומות-ישיבה מרווחים ונוחים, חב' "פניס" מציעה לך השנה לעשות את הנסיעה השקטה, הרגועה והנוחה, מהטרמין, בואכה הציון הקדוש אומנה, עם רכבי ספרינטר מפוארים.

אם אתה מביע לאומן בתי"ר"ה הנביל"ט
 בטיס סדייה - התקשר עוז בויס:
מוקד הרשמה ארצי: 057-3191020
 נסיעות פנים מסביב לשננון

איתן מהנחיתה העד ההמראה

פניס PNIM יירותי פנים באוקראינה